

მთელი კრების განმავლობაში მუდამ დღე აუარებელი ხალხი ესწრებოდა სხდომებს და სახლში რომ ვერ ეტეოდნენ, ბაღში და რიონის პირად ყურყურებდნენ; მათი უგულოთაღესი ნატვრა იყო სიმონ წერეთლის გამარჯვება; ამ ერთს სურვილზე ერთდებოდა გული მოქალაქისა და საგანგებოდ ჩამოსულ სოფოელის, გიმნაზიელისა და მხედარის...

მართლაც, ყოველივე ის განაჩენი საზოგადო საჭიროებაზე, რომელიც წინა წერილში მოვიყვანეთ, დადგენილი იქნა ამ დასისა და მისს მომხრეთა ზედ-გაელენით; ორი დღე გრძელდებოდა ამ განაჩენების მიღება და ორივე დღის განმავლობაში ჰაერში ტრიალებდა მოწოდებებით გა-მარჯვების სუნი.

მეოთხე დღეს (7 ივნისს) უნდა ყოფილიყო მაზრების თავდაზნაურთა წინამძღოლთა არჩევანი. ეს დღე ყველასაგან აღიარებულ იყო „დიდბრძოლის“ დღით, რომლის შედეგით წინათ წინასწარ გარდაწყდებოდა გუბერნიის წინამძღოლის კენჭის ყრაში ვინ გამარჯვდება.

ნახევარი ნივთიერი შეძლება... „საკენჭაოდ“ დამზადებულისა შორაპნის მეკენჭეებში დაატრიალეს, რადგანც ამ მაზრაში უნდა ეყარა ჯერ კენჭი ს. წერეთელს, და მოწინააღმდეგეთ იქვე სურდათ მის ჩაშვება. მაგრამ ვერაფერს განქანებამ ვერ გასჭრა შორაპნელთ უმრავლესობაში. „მოწოდებთ“ დასმა ზავი შეჰკრა თ. ალ. ბაგრატიანთან, რომელსაც ჰსურდა შორაპნის თავდაზნაურთა წინამძღოლობა, და უყარეს წინამძღოლობაზე, ს. წერეთელს (რომელსაც გუბერნიაში კენჭის ყრის შემდეგ უარი უნდა ეთქვა ამ თანამდებობაზე) და თ. ალ. ბაგრატიანს წინამძღოლობის კანდიდატობაზე (პირველის უარის შემდეგ ეს დარჩებოდა წინამძღოლად). ძველი მარშალიც თ. სიკა წერეთელი...

უთხრიან ყოველს ჩვენს წმინდა ღატოლ-ვას, მიზანს, რწმენას და სხვ.

შრიად ვწუხვარ, რომ დღეს ამდენ ცოდვითა გმირად გამოდის თელავის სასულიერო სასწავლებლის ზედამხედველი, მაგრამ ვიგონებ, რომ დროა დათბერგუნოს ყოველი ბოროტება, საქმით თუ არა სიტყვით მაინც. ვკითხვით ბატონს ზედამხედველ:

ა) რით ავლნათ, ის მთელს საქართველოში მოუვლინებელი მოელენა, რომ სასწავლებლის სამმართველო შესდგება იმ გვარი პირებისაგან, როგორებისაგანაც იგი მხოლოდ თქვენის განმგებობის ქვეშ არის შედგენილი? სად გინახავთ და სად გაგიგონიათ, რომ: თავმჯდომარედ სიძე იყოს: (ესე იგი თქვენ) და ინსპექტორად სიმამრი; წევრები სამმართველოს: ერთი, ინსპექტორის ქვისლი იყოს; მეორე თქვენი სიძე; მესამე დეიდა-შვილი და მეოთხე, სეკრეტარი, თქვენი ნათლიმამა?!

ავრთვე ჰყრილობდა კენჭს. მათედა კენჭების ჩადება და შეუდგენ თელას: გაშვდა სიკა წერეთელი (22 შავი 21 თეთრი) გათეთრდა სიმონ წერეთელი (23 თეთრი 20 შავი) სწორედ იმდენი კენჭით, რამდენიც მოელოდნენ წინასწარ გამოანგარიშებით, და აღმარჩეული იქნენ დიდუმრავლესობით მაზრ. წინ. კანდიდატად თ. ალ. ბაგრატიანი.

იმათ დღეს სხვა მაზრებში იგივე მარშლები დარჩნენ. ეს მოაწველებდა „მოწოდებთ“ დასის სრულს გამარჯვებას. ის ერთხმად „ბრავო“, რომელიც დასახა ეზოში და ქუჩებში ხალხმა სიმონ წერეთლის გათეთრებისთანავე თავის ბედის გლოვის ზარად მოესმა „მოუკუდმართეთა“ კერას თ. ნ. წ.—ს...

გუბერნიის მარშლის კენჭის-ყრა გადიდა მეორე დღისთვის სამშაბათისათვის. შოველი გონიერი და მიუსყიდველ პატიოსნების მქონე კაცი სიამოვნებით დაბრუნდა სახლში, მაგრამ ყველანი ამბობდნენ, რომ ამაღამ იქნება რაც ცდა და ქრთამების დარიგება „მოუკუდმართეთა“ პლანებისამებრ. „ჰანოს სიმონ წერეთლის პარტიამ რამდენი კაცები ამოგლიჯოთ მათ რაზმებლადმა“—იკეხილდნენ თ. ნ. წ. კამერ-ლაქიები...

(გაგრძელება)

დღიუბი

მითქმის მთელი ეს უკანა-კენჭი კერა ჩვენს ქალაქში ორი კაცის სახელი მაისმის: ბლანელი და ლოლაძე! ლოლაძე და ბლანელი! ამ ორი ფალანის შეტაკების მოლოდინით აღელვებულმა ხალხმა გუშინწინ ორშაბათს საღამოს დაიმშვიდა გული: ერთი ამ ორ გმირთაგანი დამარცხდა, მეორეს დარჩა პირველ მოქიდავის სახელი. მაგრამ თავიდან დაიწყეთ.

მორი-სამი თვეა, რაც პირველად გაითქვა ბლანელის სახელი. ამ ხნის

ბ) რით ავლნათ ის დაუჯერებელი ამბავი, რომ თქვენ დაბეზდებამაგიზხანიათ ერთს მასწავლებელთაგანზე, რომელიც ამ ოთხი წლის განმავლობაში თქვენი და საზოგადოდ ყველა მცნობის თვალში იყო სამაგალითო მასწავლებელი ქართულის ენისა და გალობისა?

გ) რით ავლნათ უფრო დაუჯერებელი ამბავი, რომ თქვენ სასტიკად აღუკრძალეთ ქართულის ენის მასწავლებელს საქართველოს იტორიის სწავლება, როდესაც ამ რამდენიმე წლის განმავლობაში იგი ყოველის დაუბრკოლებლად ასწავლოდა ამ საგანსა?

დ) რით ავლნათ კიდევ უფრო დაუჯერებელი ამბავი, რომ თქვენ გითქვამსთ მოსწავლეთათვის: „—რას იხეოქავთ თავს: ქართული ისტორიის შესწავლა და ქართული ენის სწავლა რას გამოგადგებათა?“

განმავლობაში, რაც კი ჩვენში საუკეთესო მოქიდავეები იყო, ყველა დაამარცხა, გალახა. მლიოზოვი, მიონელი, ძახელი, რენელი, სისაკა აგლაბრელი—ქიდაობის უსტაბაშები—დღეს აღარ იხსენებია; ამათ გარდა ათოდ სხვებიც გალახა სულ ამევე ბლანელმა.

ამბობდნენ, ამის ტოლი მოქიდავე საქართველოში ახლა აღარ მოიპოება.

ამ დროს საიდგამდაც იყო გაისმა ლოლაძის სახელი.—თუ მოერევა ის, თორემ სხვა იმედი არ არის, ხაზამ-ბარელობას დაიმკვიდრებსო.

ჩამოყვანეს ეს ლოლაძეც. პირველი შეტაკება გასულ შაბათს მოხდა დიდუბეში. მაგრამ არც-ერთის მხრით არ დარჩენილა გამარჯვება. მხოლოდ საზოგადო აზრი კი ის იყო, რომ ლოლაძემ თუმცა კი ვერ დასცა, მაგრამ დაძლეოთ დასძლია გლანელიო.

რადგან პირველი ქიდილი არაფრით ვათავდა, მეორეჯერ გუშინწინ ორშაბათს, უნდა შემშულიყვნენ და ვინც დასძლედა, დაფნის გვირგვინი და პირველობა იმისი იქნებოდა. საღამოს ხუთი საათიდან დიდ-შაის მინდორი გაივსო ცხენოსნებით, ფაიტონებით, დროგებით და უანგარიშო ქვევითა ხალხით. პოლიციებისტერი თავის მოხელეებით ციბრუტყვით დატრიალებდნენ, წრეს აკეთებდნენ. შეიდ საათზე ყველაფერი მზათ იყო: მშვენიერ სურათს წარმოადგენდა დიდი, უშველებელი წრე, მწვანე მინდორზე გარშემო მუხლ-მოკეცილი ხალხი, შემდეგ ფეხზე მდგომნი, ამათ უკან ფაეტონებზე და დროგებზე, კიბეებზე მდგომი ხალხი. წრეს შიგნით მხოლოდ წარჩინებული ქართველი თავადიშვილები, რამდენიმე დენერლები, კნინები და დიდ-ძალი ემაწვილ-კაცობა.

დაუკრეს ქიდილის ზურნა. ხალხში მოძრაობა შეიქნა. ცოტა ხანს, წრე-

მ) რით ავლნათ ის შესაზარი ამბავი, რომელიც თქვენ მოსწავლეთაგან არის გავრცელებული თელავში, რომ თქვენ ცემით ჰოცავთ მოსწავლეებს და ერთისათვის (ბოგნიევისთვის) ისე შემოგიკრავთ საფეთქელში, რომ ემაწვილი იქვე დაცემულა და მერმე კიდევ გვერდში წიხლი გიზელით?

პ) რით ავლნათ, რომ ეს რამოდენიმე წელიწადია, რაც თელავის საზოგადოებამ ამოგირჩიათ თქვენ იმ მომქმედ კომიტეტის თავმჯდომარედ, რომელსაც უნდა დაეფუძნა საამხანაგო დეპო და თქვენ ჯერ აქამომდე ერთხელაც ამხანაგთა კრება არ მოახდინეთ, თუმცა ზოგიერთებს ეს მრავალჯერ უთქვამსთ თქვენთვის? სხვას მაინც გარდაეცით, თუ თქვენ ვერ გითავიანთ საქმეს..

მგონია, მკითხველო, არც ამ უკანასკნელს უნარებს ეჭირება განმარტება; მაგრამ გული არ მიძლებს, არ უთხრა ყველა ამათ: „ბოროტნო! თუ

ში, ფალანგებში მათსავე უნდა გაცხარებულა მათსავე სიტყვად თაობაზედ. ბოლოს მორიგდნენ. ხალხად დაჰკრა ზურნამ და ხელმად აღელდა ხალხი.

მართის მხრიდგამ გამოვიდა ლოლაძე. მგორედგან ბლანელი. სასიამოვნო იყო ამათი დანახვა. ლოლაძე ისე ზორბა ვინმეა, ისეთი გულ-მკერდ პატრონი და ისეთის თამამის, გამალობის შეხედულობით გამოდის მდინაზე, რომ გგონია შესქამს თამაშობაში. ბლანელს თან მოპირდაპირესო. ბლანელს თან ჩვეულებრივი სითამამე და სიხალისე არ ატყუია; არც შეხტა გამოსვლისთანავე, არც შეითამაშა.

მორივე დინჯად უახლოვდება მანეთს. ბლანელს თავი ძირს დაწვეია ხელები წინ. ლოლაძე პირდაპირ, თავ-აღერილი, თამამად მოდის ეტყობა, თავის-თავის იმედი ატყობს. პირველად ეს მიუახლოვდა და მოილომა ხელი ჩაველო ბლანელისათვის. მოილომა, აიცილინა. მეორედ მოილომა, კადევ დაუსხლტა ხელიდამ, მესამედ—იგვე-მტყობოდა, რომ ამ რემოვებამ ის მოთმინებლად გამოიყენა.

ხუთი ათასზე მეტი ხალხი, მხეველობად გადაქცეული, სულ-გამბული შესცქერებია ამ სურათს.

შეცრად, თვალმა ვერც კი მოახლოა ამის შეხედვას, ბლანელმა ორვე ხელი ჩასჭიდა თავის მოწინააღმდეგეს. სანამ ეს მოწინააღმდეგე ხელის წაღებას მოასწრობდა, ჩაუჭიკა, მოიღვა ეს ამოღენა კაცი ზურნაზე, კისრით წამოიღო და მთელი ზურგით, პირ-აღმა გაშხლართა მიწაზე...

შველა ამას სწორედ იმდენი დრო მოუწია, რამდენიც თელავის დაზამბამებას მოუწიებდა ხოლმე. ასე რომ ბევრმა ვერც კი მოისაზრა—სხვა-

თქვენ ხართ ბოროტნი, ხალხს და მოზარდ თაობას რაღათ გვიბოროტებთ? თუ თქვენ აგილიათ ხელი სმართლებზე და პატიოსნებაზე, ხალხს რაღათ გვირდევთ და გვისაობთ განმამშვენიერებელს ადამიანის თესებებს! როგორც ჩვენი მაცხოვრის სჯულის და ხელობის წარმომადგენლებს, რატომ მუდამ არ გახსოვს მისი, რისხვით სავეს სიტყვები: „მამას, ვისგან მოვიდეს საცთური! შევიღეს არს მისა, უკეთუშეცა ლოთ ვირით სარქველსა ზედა-ვდეა ქელამისსა და შთაერდომილ-იყო ზღუდა ვიდრე არა დაბრკოლებად ერთსა მსკირეთაგანსა“. მართალია ძირის მაცხოვარი ეხლაც, როდესაც იტყუდა: „სამკალი ფრიად არს, ხოლო მუშაკნი მკირედ. მევერენით უფლამ სამკალისასა, რათა გამოავლინეს მომედნი სამკალსა თვისსა“.

კახთ-კახთსი.
30 მაისი.

მართული ისტორია *

IX

წმინდა ნინო.

საქართველოს განმანათლებელს ჩვენი მატონე უწოდს ნინოდ. იყო — იტყვის მართლის ცხოვრება „პაპა-ლოკის ქალაქით“, თუქა ამასთანავე არ გვიჩვენებს იმის ტომ-ნათესაობას. ნინოს მამათ იტყობება „კაცი ვინმე მთავარი სახელით ზაბულონ“; დედამ-სა, დის-წული იერუსალიმის პატრიარქისა იოანესაჲსა. ნინოს ნათესავთ ჰყლიან თვით ბიორგი მთავარ-მოწამეს, რომელიც ამ მიზნის გამო ჩვენ ტომში ძველი დროდამდე დიდთ პატრიცემულია და გერბით მიღებული. ნინოს გარდა იმის მშობლებს სხვა შვილი არა ჰყვანდათ და ნინო დედამ აღზარდა გლახკთ მსახურებაში და როდესაც ის შეიქნა თორმეტის წლისა იმისა მშობლებმა გაყიდეს თავისი მონაგები და გადასახლდნენ იერუსალიმში. ნინო ყმა-წვილობითვე დაადგა მრისტეს სარწმუნოების გავრცელებას. იერუსალიმიდან ნინო გავიდა ახალ რომში ანუ პოსტანტინეპოლში და აქ დაიბნა დედამ მონასტერში, სადაც ცხოვრობდნენ „დედოფალი ვინმე და ტომი სომეხთა მეფეთა რიფსიმე და იმისი დედა-მძუძე ზაინე“. ნინომ დაჰყო აქ ორი წელი და „ნათელ-სა რიფსიმეს, ზაინეს და სხვათა და იმის სახლელთა, რიცხვით ორმოც-და-ათთა“. ძესარს (მოკლიტანეს) შეესმა რიფსიმეს მშვენიერება და ისურვა იმასთან შეუღლება. რიფსიმე და სხვანი დედანი ფარულათ განიგდნენ და შევიდნენ სომეხთა სატახტო ქალაქში ღვინში, აქ დაესახლნენ და იკვებებოდნენ თავიანთის ნაწარმოების ეჭვობით. ძესარმა სცნა რა რიფსიმე ყოფნა სომეხთში, მოსთხოვა ისა ტარდატ მეფეს. ტარდატმა გამოსძებნა რიფსიმე და თვითონ ისურვა იმისი შერთვა. რიფსიმე ურჩევნა და ამის გამო იწამა როგორც თვით რიფსიმე, აგრეთვე ზაინეცა და სხვანი მრავალნი მათთანაჲ, ვითარცა წერილ არს, იტყვის მართლის ცხოვრება, წიგნსა მას წამებისა მათისასა, მოქცევასა შინა სომეხთასა; ეს წიგნი არის აგათანგის ისტორია. ამ წიგნის გარდაჰოცემა მოკლიტანისი და რიფსიმეზე და უკანასკნელის წამება ტარდატისაგან უნდა იყოს გადაკეთებული ლაქტანციუს ნაამბი მოკლიტანის ქალზე მალგრძაზე, რომელთაც ლეონტიუსის სიყვარული უარ-ჰყო და შეეხიზნა მაქსიმიანს. მაქსიმიანმა თვითონ მოინდომა იმისი შერთვა, მაგრამ ვერც იმან შეისრულა თავი ისურვილი და მალერი დევნილი ბოლოს დედითურთ დაჰიდოქნა სიკვდილით (Langlois, Collection des histor, armen., t. I, p. 137, n. 1). დანაშტენი, იმათ შორის ნინო დაიმაღნენ და ივლიტოდნენ. ნინოს მოესმა ხმა: „აღზდგ და ვიდოდე ჩრდილოთ კერძო, სადა იგი ფრად არს სამკალი, ხოლო მუშაკ ყოვლად არა“.

ნინო შეუდგა გზასა და მივიდა მრგანთად, საზღვრისა საზღვარში და აქ იმან დაიხამა „ჭირთა შინა მრავალთა“. ზაფხულს ნინო ისევ გამგზავრა და ზაფხულში მოადგა ტბასა დიდსა მარაგანისს. ნინო იკვებებოდა საზრდელით, რომელსაც უცხოთ და მგზავრთ გამოსთხოვდა. იმისი სათუთი იყო ხმართ ქვის ლოდი; თავ-მესაფარი თვით ბუნება: საზნახელი, მაყვლის ქაჩი და სხ. თავის მოგზაურობაში ნინო მსვლელობდა მართლ და „ნახვიდა ჭირთა დიდთა გზათაგან და შიშთა დიდთა მხეცთაგან“. მარაგანთან ნინო მიჰყვა მდინარე მტკვარს და შევიდა შრბნის ქალაქში, სადაც დაჰყო ერთი თვე და ურით-უბნის შრიგბისებ საულის ენით გამოჰკითხავდა ქვეყნის გარემოებას. აქედან ნინო შევიდა მცხეთაში. აქ უდისადგურა წილ მოგვთა, ხიდა მას ზედა, სადა იხილა მოგობა ცეცხლის-მსახურთა მათ ერთა. ის შეიხიზნა მეფის „სამოთხის“ მცველის ცოლმა სახელით ანასტასიას, რომელთაც დაჰყო ცხრა თვე. შემდეგ ნინომ ჰპოვა ქალაქის ზღუდის გარე „ქარი ერთ ბრწოლი, სახედ ტალავარისა მცირისა, მაყვალთა მიერ შემზადებული და ჰყო იგი საყოფელად თვისად და აღმართა მუნ შინა ჯვარი მის მიერ შემზადებული ნახსლევთაგან ვახთასა, რომლისა წინაშე განათევენ იგი ღამესა მარადის მღვიძარებითა და აგრეთვე შედამებს დღეთა რაუტრომელად ლოცვითა, მარხვითა და ევდრებითა“. მოსე მორენელის სიტყვით, „ნუნე იყო ერთი გაფანტულია მეგობართაგანი წმ. რიფსიმესი. ნუნეს ემოსა ლიტონი სამოსელი. ის იყო უცხო სოფელში, განმარებული ყოვლისავე სოფელელით, მიმსჭვალული ჯვარისა, გართული დღე-ყოველ სიკვდილში, აღმსარებელი სიტყვით სიტყვისა ღვთისა და დაგვირგვინებული თუმცაღა სისხლის გვირგვინით. ზაფხულად და ვიტყვი — განაგრძობს მოსე, — რომ ნუნე შეიქნა მარტიკულ“. შრის მღვდელი აბი-ათარო, ქალი იმისი სიღონია და სხვანიცა დედანი რიცხვით ექვსნი, შეიქმნენ ფარულნი ნინოს მოწაფენი. ნინომ გაანთავისუფლა მრავალნი მძიმე სტანთან ჰყრობილნი, და სამის წლის განმავლობაში დიდმოწაფა მრავალნი. სხვათა შორის ნინომ განკურნა მოგვი მთავარი სპარსი და აგრეთვე დედოფალი ნანა რომლის კურნება ვერცნა შესძლო და რომელიც შეიქნა „მარწმუნე და იცნა ღმერთი ქეშარიტი“. მაშინ განკვირვებულმა მირიან მეფემ იყო გამოძიება ნინოს სწავლისა „ურთ-ყოფილის აბიათარისაგან“, რადგანაც, მართლის ცხოვრების თქმით, „აქენა მას სურელი მრისტეს სჯულისა, ამისთვის რომელ ესმოდეს მრავალნი სასწაულნი ქრისტეს მიერნი საბერძნეთით და სომეხთით და არად დაბრკოლდნა ქადაგებასა ნინოსსა და მოწაფეთ მისთა“.

სრბ ზაფხულის დღეს, ივლისში. მი-

რიანი გავიდა სანადიროდ მუხრანის (მუხრანის) მხარეს. ამ დროს მუხრანში მტერმა ეშმაკმა ჩაუგდო იმას გულში სურელი ნინოს მოწაფეთა ამოხოცვისა და როდესაც სამხრის ქაშს ავიდა მონათის მთაზე და იმისნი მსვლელებნი გაიბნენ, მირიანს დაეშინებოდა და დაეცა სიბნელე. შემინებული და შეძრწუნებული, მოევო თავის ცნობას, „აჰა ესერა — იტყოდა გულში — გზად ღმერთ ღმერთთა ჩემთა და არა ეპოვე ჩემზედა ლხინება... ანუ თუ ჩემთვის არას ჭირი ესე? ღმერთო ნინოსო, განმანათლე ღამე ესე და მიჩვენე საყოფელი ჩემი, და აღვიარო სახელი შენი, აღმართო ძელი ჯვარისა და თაყვანი ესცე მას, და აღვაწერო სახლი სალოცველად ჩემდა, და ეყო მორჩილ ნინოსსა სჯულისა ზედა რომათასა“. შემდეგ ამისა მირიანს ისევ გამოუბრწყინდა მზე და მოეფინა ნითელი. მს შემთხვევა იყო მართლის ცხოვრების სიტყვით, რომ მირიანმა ირწმუნა და აღვიარა ნინოს სარწმუნოება.

მირიანმა აცნობა საქმის გარემოება პოსტანტინე იმპერატორს და გამოსთხოვა მღვდელნი. პოსტანტინემ მოაწვდია მირიანს იოანე ეპისკოპოსი, ორი მღვდელი და სამი დიაკონი, ჯვართ და მაცხოვარის ხატით. იმათ ხელით ნათელ-იღეს მირიანმა, მთავარმა და მთელმა მართლის ერმა მათლის-ღება უარ-ჰყვეს მხოლოდ: მთიულთა ძაგაზიანია, შრითა მცხეთელთა, გარდა ბარბინია ორმოც-და-ათთა სახლთა, და მირიანის სიძემ შეროზმა თავის ერთურთ. მირიანმა იოანე ეპისკოპოსით გაგზანთ გამოსთხოვა კოსტანტინეს ნაწილი ძელის ცხოველისა, ხუროები და მრავალი მღვდელი. დაბრუნდა რა იოანე თანამსვლელები ხუროებით და მღვდლებით იმან დასტოვა მრუშეთ. „სამსჭვალნი შეფისანი“ და ხურონი ეკლესიის ისაშენებლათ: იქიდან მოვიდა მანგლისი, სადაც დასტოვა „ფიფარნი შეფისანი“ და აგრეთვე იწყო ეკლესია. თეოდ მირიანმა დასდო საფუძველი იმ ადგილს, სადაც იყვნენ „მაყვალნი ნინოსნი“, საეპისკოპოსო ეკლესიისა, რომელიც განაგრძოლა შემდეგ ნინოს სიკვდილისა. იმანვე იმართა თაყვანის-საცემლათ ჯვარნი მცხეთის ეკლესიაში, მცხეთის პირის-პირ ჯვარის მთაზე, მხოთის მთაზე და სოფელს უჯარმას. შემდეგ ამისა მირიანმა განიზარა მახელით მოქცევა მთიულთა და შერობისა! მაგრამ ნინომ არ მისცა ნება მახელის მოხმარებისა. იმათ მოსაქცევად გავიდა თვით ნინო, რომელსაც მირიანმა თან აახლო ეპისკოპოზი იოანე და ერთი ერის-თავათგანი, იგინი შესდგნენ შორბანს და იმათ მიუწოდეს მთიულთა პირუტყვისა სახეთა კაცთა: ქართა-ლელოთა, მხოველოთა და ზულამაყრელოთა, მაგრამ იმათ არ ისურვეს ახალი სჯულის მიღება. მაშინ ერის-თავმა მცირედ მოიხმარა მახელი და ძალით შემუსრა იმათი კერები. შემდეგ იგინი გადავიდნენ მალეთს და

აქ უქადაგეს შრომა-თიანელებს, რომელთაც ნათელ-იღეს. შრომელებმა კი დასტოვეს თავისი ქვეყანა და გადავიდნენ თუშეთს. იმათ გარდა სხვანოცა უმრავლესნი მთიულნი არ მოიქცნენ. წმინდა ნინო გაემგზავრა ჩანს შეროზის მოსაქცევად და რა მიეზღოა ტუკეთს, შესდგა ბუდის დაბაში. აქ შემოკრბნენ ქახელნი და აღიარეს იმისი სწავლა. აქვე მიიცივალა ნინო და, იმის სურვილისამებრ, დასაფლავდა ბუდეში ანუ ბოდბეში, სადაც შიგეკლესიაში აქამომდე დაცულია იმისი გემა.

დიმ. ბაქრაძე
(გაგრძელება)

თუილის საგზაო

ავაზიერებენ მიიღესან დიდის ზეა საათიდათ თორმეტ საათადის.

მ. შაბათს. გარდაცვლილი და ღი-სიცილი—შინაგან ავამიერებენ; კელ-დიში სიფილისტიკური და სირურგიული ავამიერებენ; ბასუტოვი—ბუბიაზის, ქალების და უმწიფელების ავამიერებენ; ბასუტოვი—ბუბიაზის, ქალების და უმწიფელების ავამიერებენ; ბასუტოვი—ბუბიაზის, ქალების და უმწიფელების ავამიერებენ.

ს. შაბათს. მინკევიჩი—სირურ-გიული ავამიერებენ; ღი-სიცილი—შინაგან ავამიერებენ; კელ-დიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავამიერებენ; ბასუტოვი—ბუბიაზის, ქალების და უმწიფელების ავამიერებენ; ბასუტოვი—ბუბიაზის, ქალების და უმწიფელების ავამიერებენ.

მ. შაბათს. ღი-სიცილი და მი-რმანოვი შინაგან ავამიერებენ; კელ-დიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავამიერებენ; ბასუტოვი—ბუბიაზის, ქალების და უმწიფელების ავამიერებენ; ბასუტოვი—ბუბიაზის, ქალების და უმწიფელების ავამიერებენ.

ს. შაბათს. ღი-სიცილი—შინაგან ავამიერებენ; კელ-დიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავამიერებენ; ბასუტოვი—ბუბიაზის, ქალების და უმწიფელების ავამიერებენ; ბასუტოვი—ბუბიაზის, ქალების და უმწიფელების ავამიერებენ.

ზ. შაბათს. მინკევიჩი—სირურ-გიული ავამიერებენ; ღი-სიცილი, მი-რმანოვი და დანიელ-ბეგოვი—შინაგან ავამიერებენ; კელ-დიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავამიერებენ; ბასუტოვი—ბუბიაზის, ქალების და უმწიფელების ავამიერებენ; ბასუტოვი—ბუბიაზის, ქალების და უმწიფელების ავამიერებენ.

შ. შაბათს. ღი-სიცილი—შინაგან ავამიერებენ; კელ-დიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავამიერებენ; ბასუტოვი—ბუბიაზის, ქალების და უმწიფელების ავამიერებენ; ბასუტოვი—ბუბიაზის, ქალების და უმწიფელების ავამიერებენ.

განცხადებანი

თაფალთის ნავთი

საეპრო სახლში „თ. ივანე კოს-ტანტინეს-მე ბაგრატიონ-მუხრან ბა-

ტონი და კომპ.“ ისყიდება თედელ-თის ნავთის წყაროებიდან ახლად მო-ტანილი ნავთი

მსურველთა შეუძლიანთ ნავთის ფასი იკითხონ საეპრო სახლის კან-ტორაში, რომელიც იმყოფება რუის ბაზარში (იარპუკაზე), საკუთარს სახლ-ში. (3—1)

მართვლი სტუდენტი

მამას გაკვეთილს.

აღრესი — შავერდოვის აგენტოში. (4—2)

გეგმათ.

შპორჩილესად ესთხოვთ პოლიცია-საც და კერძო პირებსაც ვისაც კი უნახავთ ალექსი იგივე ალექსანდრე ზავლეს-მე იმერლიშვილი, რომელსაც ერთის წლით ჰქონდა პაშპორტი და რომელიც ეს ოთხი წელიწადია არა ვიცით რა...

ამისი ნიშნები: ოცდა რვა წლისა, მოგვმო შინის სახისა, ქერა წვერ უფავში და ხუჭუჭ თიხანი, მარცხენა თვალში ცოცხალი ეტეობა დიბრი, ზომიერი ცხვირი, შუა-ტანისა. შაწ-ვილი ცოლ-შვილიანი. სიმაპრის ძმა გარდაეცვალა და მას უანდერძა ასი თუმანი ფული.

თუ ცოცხალი უნახავს ვისმეს ან თუ ვინმემ იცის პოლიციამ ან კერძო პირმა ამ კაცის სიკვდილი უმორჩილე-სად სთხოვთ ცოლ-შვილი და დედ-მამა ამ უმწიფლისას აცნობონ შემდე-გის აღრესით. მ. თელავში ს. შა-რელში მდგდლის სოფლოში იმერლი-შვილის გარდასცემად. (4—2)

ღი-სიცილი, გამოვიდა და ისყიდება თუილისის წიგნის მაღაზიაში

ი. შაბათს — არაპანი

პროლოვისაგან და სიბრძნე-სიკრურ-დან გალექილი თ. რ. ერისთვისა.

ღი-სიცილი და ისყიდება ბრ. ჩარ-კიანის ქართული წიგნის მაღაზია-ში

გამაჟლის

საერთო მფლობელობაზე

თხუფება

ანტონ შურცელაძისა

გამოცემული

ზაქარ შიჭინაძისაგან.

შასი თითო წიგნისა ერთი აბაზი

ბრიტუროვის წიგნის მაღაზიაში (ბა-ლის პირ-და-პირ) და ბ-ნი იონის სიანთან (ოკრუტის სულის ქვემოთ) ისყიდება წერა-კითხვის საზოგადოები-გამოცემა:

წითელი ფარანი, ფასი 15 კ

ხატური — — — 10 კ

მერვე კლასისი გიმნაზიელი

აძლევეს გაკვეთილებს

აღრესი „დროების“ რედაქციაში.

(6—3)

ინფლისის მაღაზიაში ახლად მი-ღებულმა დიდ ძალი ჩაი პირველი მოკრეფისა 30% უკეთესი, ვიდრე სხვაგან. იქვე იპილდება: ზარ-ესინა 40 კაპ. დაწეხული; სტაქნები, ბაკლები 10 კაპ.—დამ; პანოსები 5 კ.—დამ; პურაბა და ალბომები ნახევარ ფასად და სხვ. (100—88)

ღი-სიცილი და ისყიდება ბრ. ჩარ-კიანის ქართული წიგნის მაღაზიაში

თამარ დედოფალი

შედგენილი

კ. ბ — შვიდისაგან

გამოცემა

ზაქ. ჭიჭინაძისაგან

ფასი ერთი აბაზი.

ღი-სიცილი და ისყიდება

ქაქუც

მარამის უპილის

მოთხრობა,

მეთოთხმეტე ნაწილი.

მსურველთ შეუძლიანთ მოითხო-ვონ ზარეგლის ნაწილიდან ვიდრე უკა-ნასკნელ ნაწილამდე მელიქიშვილის სტამბაში, ბატონ ნიკო შობაძის-თან.

ტფილ. ქალაქის გაგზოგისაგან

ტფილისის ქალაქის გამგეობა, უმაღლესად დამტკიცებული საქალაქო წესდების მე-17 და მე-22 მუხლის ძალით და თანხმად ქალაქის რჩევის გარდაწვევითებისა ამა წლის 3 მაისისა, მოიწვევს ბ.ბ. ქალაქის სახლის მეპატრონეთა რომელთა სურთ მოძაგლის ოთხის წლისათვის 1883—1886 საქალაქო ამორჩევებში მონაწილეობა მიიღონ, შემოიტანონ ქალაქის კას-საში უმჯობესად მოძაგლის 1 ივლისის თვემდინ რაც დასაფ-სებელი სარჯი აძლევეს იმათ მამულებსა.

ამასთანავე ქალაქის გამგეობა წინადაც აუწევს სახლის-მე-პატრონეთა, რომ ვინც კი იმათგან დანიშნულ ვადამდინ სრუ-ლად არ შემოიტანს უფელა გადასახდელ სარჯს, გამორიცხულ-ნი იქნებიან ამორჩეველთა სიიდან. (3—1)

ტფილისის საადგილ-გამაჟლო განკისაგან

გამართვლოზა ტფილისის საადგილ-გამაჟლო განკისა აცხადებ-რომ, რადგანაც 10 ივნისისათვის ამ წლისა, ტორგი არ შესდგა, განკის წე-დების § 21 მუხლის ძალით დანიშნულია მეორე და უკანასკნელი ტორ-24 ამა ივნისის თვისათვის დილის 12 საათზე, განკის სადგომში, სოლო-კის ქუჩაზე თ. ბრუზინსკის სახლებში, № 13, შემდეგის მამულებისა:

ყარდნავის, ვასილ სოლომონის-ძის. ორ-სართულიანი ქვეთკირის სახლი, ერთ-სართულიანი ქვეთკირის სახლი და ორი ერთ-სართულიანი ფლო-გელეები, სხვა მასთან შენობებით, საკუთნოებით და თან მიწით ზომით ათას შვიდას ორმოც-და-თექვსმეტ და ნახევარი (1,756 1/2) ოთხ-კუთხი საყენით. მ. ტფილისის 1 ნაწილში 1 განყოფილებაში. თავნი ვალი 29,543 მან. 26 კაპ. შემოსატანია 1,443 მან. სულ ოც-და-ათი ათას ცხრაას ოთხმოც-და-ექვსი მან. და ოც-და-ექვსი კაპ. (30,986 მ. 26 კ.)

მელქიშვილის, ეგატერინე ტერ-სტეფანოვის ასული. ერთ-სართულიანი ქვეთკირის სახლი, ერთ-სართულიანი ქვეთკირის ფლოგელით, მიწა ზომით სამას ექვსი (306) ოთხ-კუთხ. საყენი ქ. ტფილისში 14 ნაწილში 2 განყოფილებაში, ნოვოტროიცკის პარსელენიაში № 409. თავნი ვალი 2,344 მან. და 36 კაპ. შემოსატანია 169 მან. და 9 კაპ., სულ ორი ათას ხუთას ც-მეტი მან. და ორმოც-და-ხუთი კაპ. (2,513 მ. 45 კ.) (3—3)